

Procés participatiu per a l'elaboració del Pla Estratègic de la Ramaderia Extensiva de Catalunya 2021 - 2030

Sessió 5 Eixos

Eix Tr 2 – Valorització, comunicació i promoció
Eix Tr 3 – Generació de coneixement i innovació

RESUM DE LES APORTACIONS

21 de desembre de 2021



**Pla Estratègic
per la ramaderia
extensiva
a Catalunya
2021-2030**



Índex

1. INTRODUCCIÓ	4
2. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ	5
3. ASSISTENTS	6
4. RESULTATS DE LA SESSIÓ	6
4.1. T2.1. CAMPANYES DE SENSIBILITZACIÓ SOBRE LA RAMADERIA EXTENSIVA	7
4.2. T2.2. VISIBILITZAR I RECONÈIXER EL PAPER DE LA DONA RAMADERA EXTENSIVA	9
4.3. LE T3.1. DIFERENCIAR ELS PRODUCTES DE LA RAMADERIA EXTENSIVA	9
4.4. T3.3. SISTEMATITZACIÓ I VALIDACIÓ DE LA PRESA DE DADES I DIAGNÒSTIC GLOBAL	10
4.5. T3.4. DIVULGACIÓ I TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT SOBRE LA RAMADERIA EXTENSIVA	11
4.7. T3.5. INVESTIGACIÓ, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ EN PRODUCCIÓ RAMADERA EXTENSIVA	12
5. PRIORITZACIÓ DE LES LÍNIES ESTRATÈGIQUES	13

1. Introducció

El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural ha promogut la redacció d'un document de treball anomenat "**Bases per al desenvolupament d'un Pla Estratègic de la Ramaderia Extensiva a Catalunya 2021-2030**".

El document recull un primer **esborrany** tècnic de per on pot anar el futur Pla Estratègic i un **diagnòstic preliminar** sobre la situació de la ramaderia extensiva a Catalunya. També incorpora els criteris de **disseny d'un ampli procés de participació** i algunes **accions** que dins d'un programa pilot ja es podrien posar en marxa durant el 2021.

Al llarg del 2021 , concretament passat l'estiu, s'ha **impulsat un procés participatiu per contrastar el document i millorar-lo** en tots aquells aspectes que se'ls hagi pogut passar per alt a l'equip redactor.

El procés participatiu es va iniciar el 20 de setembre amb una sessió informativa (es pot visualitzar la gravació de la sessió al següent enllaç: <https://participa.gencat.cat/processes/PEREC/f/3273/>).

Aquest informe recull resum les aportacions fetes durant la cinquena sessió participativa per eixos, en aquest cas, la corresponent als eixos transversals 2 i 3. Es va celebrar per videoconferència.



2. Desenvolupament de la sessió

Aquesta sessió participativa va tenir lloc el dia **21 de desembre de 2021, de 18 a 20 hores**, per videoconferència, a través de la plataforma zoom.

Els objectius d'aquesta sessió eren, bàsicament, els següents:

- Perfilar les línies estratègiques del PEREC.
- Completar el ventall de possibles mesures..

Per assolir aquests objectius, es va seguir aquest **ordre del dia**:

18.00 Benvinguda i presentació del funcionament de la sessió.

I PART

18.10 Repàs a la proposta esborrany de línies estratègiques i millora de les possibles accions a incloure-hi (**1h 30'**)

II PART

19.40 Noves mesures sense encaix i noves línies estratègiques (**15'**)

19.55 Properes passes.

20.00 Tancament de la sessió.

3. Assistents

Van assistir un total de **15** persones, 7 del sector ramader, 2 de l'Administració, 2 de recerca i 4 de l'organització.

Per part de l'organització, van acompanyar la sessió **Laia Batalla i Maria Diaz de Quijano**, de l'Escola de Pastors de Catalunya. La conducció de la sessió la van realitzar **Xavier Carbonell i Mar Fàbregas** (de l'equip d'Arc Mediació Ambiental).

4. Resultats de la sessió

Es va lliurar a totes les persones assistents un document amb les accions proposades a les sessions territorials organitzades en línies estratègiques, com a punt de partida pel debat. Aquesta síntesi s'adjunta com **annex 1**. Es van distribuir en diferents grups. En cada grup, havien de debatre sobre una o dues línies estratègiques, sent les línies les següents:

- **Eix transversal 2. Valorització, comunicació, promoció**
 1. Campanyes de sensibilització sobre la ramaderia extensiva
 2. Visibilitzar i reconèixer el paper de la dona ramadera extensiva

- **Eix transversal 3. Generació de coneixement i innovació**
 1. Diferenciar els productes de la ramaderia extensiva
 2. Impulsar la formació i el desenvolupament de sistemes de coneixement en l'àmbit de la ramaderia extensiva
 3. Sistematització i validació de la presa de dades i diagnòstic global
 4. Divulgació i transferència de coneixement sobre la ramaderia extensiva
 5. Investigació, desenvolupament i innovació en producció ramadera extensiva

Per cada línia estratègica, i després del debat en grups i plenari, aquestes son les aportacions recollides:

4.1. T2.1. Campanyes de sensibilització sobre la ramaderia extensiva

- **Sobre les accions proposades a les sessions territorials:**

Aquestes eren les accions que s'havien proposat a les sessions territorials relacionades amb aquesta línia estratègica¹:

T2.1.1.	Definició d'una marca de la ramaderia extensiva, que permeti la diferenciació de la ramaderia intensiva i que pugui transmetre els valors socials associats (arrelament al territori, p.ex.) i també els serveis ecosistèmics que genera la ramaderia extensiva.
T2.1.2.	Segells identificatius clars i fàcils sobre la traçabilitat dels productes
T2.1.3.	Elaboració de missatges i millora de la imatge respecte a l'activitat, regulant també les fake news.
T2.1.4.	Campanyes de conscienciació i sensibilització vinculats a l'activitat i als beneficis i valors que aporta, segmentades per públics objectius (població del territori, població escolar, mitjans de comunicació, turisme, etcètera).
T2.1.5.	Elaboració d'un catàleg de flora i fauna que es beneficiï per l'activitat de la ramaderia extensiva.
T2.1.6.	Revisió dels criteris associats a la definició de diferents marques.
T2.1.7.	Promoure una major presència en els mitjans de comunicació, per tal que la ramaderia extensiva es tracti com un tema rellevant
T2.1.8.	Visibilització de l'ofici de pastor, om una activitat econòmica de futur i estratègica en un context d'emergència climàtica.

Durant la sessió, es van fer les següents aportacions a aquestes accions:

Codi Acció	Aportació/suggeriment
T2.1.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Cal anar vinculat a definir i regular què és ramaderia extensiva; també acompanyat de campanyes (responsabilitat de l'Administració) de formació de venedors i comercialització. • Es constata la importància de donar aquest pas amb aquesta acció, ja que es un dels sectors i productes més amenaçats i on s'han de canviar els missatges que arriben al consumidor. • Un missatge comú que es podria treballar: "carn de pastura"
T2.1.2.	<ul style="list-style-type: none"> • En comptes de parlar en genèric, aquesta acció es podria titular: Generació d'una eina, tipus QR, en l'etiquetatge de procedència de Ramaderia extensiva que direccioni al ramader en origen.

¹ Es tracta de mesures que en alguns casos agreguen propostes fetes a diferents sessions territorials, al tractar-se d'actuacions similars.



T2.1.3.	<ul style="list-style-type: none">• Cal un coneixement amb base científica rigorosa dels beneficis de la ramaderia extensiva (ajudats per l'IRTA i altres agents de recerca aplicada).• Organització coordinada i discurs consensuat entre sector, especialistes i Administració.• Corpus d'informació rigorosa per contrarestar la desinformació dels mitjans.
T2.1.4.	<ul style="list-style-type: none">• Aquesta acció estaria molt vinculada a la T2.1.3., es podrien redactar conjuntament.• Abans de sensibilitzar, s'hauria de treballar en la comunicació i el màrqueting.
T2.1.5.	<ul style="list-style-type: none">• Aquesta acció és molt específica. Seria més una eina dins l'acció 2.1.3, ja que seria una part dels elements a tenir en compte a l'hora d'elaborar els missatges.
T2.1.6.	<ul style="list-style-type: none">• Cal reagrupar o reordenar les diverses marques que té l'Administració en una de sola, per a que l'extensiva no sigui una marca més que es dilueixi. Si es fa una agrupació, s'ha d'anar amb compte, ja que cada marca es refereix a un concepte (ecològic, origen,...).• En tot cas, el fet que sigui producció extensiva podria ser la porta d'entrada, ja que la carn és un dels productes que actualment estan més amenaçats mediàticament.
T2.1.7.	<ul style="list-style-type: none">• Aquesta acció s'hauria d'incloure dins la T2.1.4. És la mateixa.
T2.1.8.	<ul style="list-style-type: none">• Modificar la redacció: Visibilització i dignificació de l'ofici de pastor, com una activitat estratègica en un context d'emergència climàtica, i de futur.• Es tracta de donar nova imatge contemporània i discurs positiu (campanya des de l'Administració cap als mitjans). Per a donar aquesta imatge l'ofici cal anar acompanyat del suport clar de l'Administració (condicions laborals i socials: servei de substitució, etc).

• **Noves accions:**

A continuació apareixen les accions noves proposades durant els debats en aquesta sessió i que encaixarien dins d'aquesta línia estratègica:

1. Definició i regulació de la ramaderia extensiva.
2. Campanyes de formació adreçades a venedors i comercialitzadors.
3. Elaboració d'un pla de comunicació del sector, impulsat per l'administració i treballat de manera conjunta amb el sector.



4.2. T2.2. Visibilitzar i reconèixer el paper de la dona ramadera extensiva

- **Sobre les accions proposades a les sessions territorials:**

En aquest cas, no hi havia cap acció derivada de les sessions territorials que encaixés dins d'aquesta línia estratègica.

- **Noves accions:**

A continuació apareixen les accions noves proposades durant els debats en aquesta sessió i que encaixarien dins d'aquesta línia estratègica:

4. Visibilitzar i donar a conèixer la possibilitat de la cotitularitat de les explotacions ramaderes. Com que comporta més burocràcia, moltes vegades s'acaba evitant la titularitat compartida.
5. Inclusió dels conceptes de gènere a les formacions de les noves incorporacions.
6. Revisió del llenguatge en els documents de planificació, incloent-hi aquest del Pla de la ramaderia extensiva.
7. Realització de les consultes pertinents a organitzacions com "Ramaderes de Catalunya", "Ganaderas en red" i Associació de dones del món rural per tal de recollir accions que es podrien incloure dins d'aquesta línia estratègica.

4.3. LE T3.1. Diferenciar els productes de la ramaderia extensiva

- **Sobre les accions proposades a les sessions territorials:**

Aquestes eren les accions que s'havien proposat a les sessions territorials relacionades amb aquesta línia estratègica²:

T3.1.1.	Promoure la gravació amb aranzels o ecotaxes a les importacions de productes de la ramaderia extensiva, en base a criteris de sostenibilitat (contaminació, canvi climàtic, etcètera).
T3.1.2.	Definició clara de la ramaderia extensiva

² Es tracta de mesures que en alguns casos agreguen propostes fetes a diferents sessions territorials, al tractar-se d'actuacions similars.



Durant la sessió, es van fer les següents aportacions a aquestes accions:

Codi Acció	Aportació/suggeriment
T3.1.1.	<ul style="list-style-type: none">• Aquesta acció no es pot incloure dins del pla, ja que sobrepassa l'àmbit de Catalunya. A més, els aranzels es poden aplicar a països tercers, però no dins la Unió Europea. En comptes d'aquesta acció, es proposa una nova (la 8).• Respecte a l'ecotaxa, en comptes d'això, es proposen dues accions noves (la 9 i la 10).
T3.1.2.	<ul style="list-style-type: none">• Es confirma que aquesta acció és bàsica i s'apunten alguns aspectes a considerar:<ul style="list-style-type: none">• Si és extensiu inclusiu o exclusiu.• Vincular la definició a l'ús de recursos pastorals en un percentatge determinat de la seva alimentació.• Tenir en compte les definicions ja existents (la del nou decret d'ordenació ramadera o la declaració d'activitats econòmiques (IAE).• Definir la ramaderia extensiva com un gradient en base a la pastura.• En tot cas, s'haurien d'uniformitzar aquests aspectes i els criteris que estan utilitzant les diferents administracions per fer una definició el més inclusiva possible.• Per fer aquesta definició, es proposa encarregar un estudi on es contemplin els criteris, els llindars, els gradients...

- **Noves accions:**

A continuació apareixen les accions noves proposades durant els debats en aquesta sessió i que encaixarien dins d'aquesta línia estratègica:

8. Promoció amb comunicació dels productes locals procedents de ramaderia extensiva.
9. Informació de l'impacte ambiental de cada tipus de producció de carn.
10. Fiscalitat positiva quan la petjada ecològica sigui menor.

4.4. T3.3. Sistematització i validació de la presa de dades i diagnòstic global

- **Sobre les accions proposades a les sessions territorials:**



A les sessions territorials no es va proposar cap acció que encaixi dins d'aquesta línia estratègica.

- **Noves accions:**

A continuació apareixen les accions noves proposades durant els debats en aquesta sessió i que encaixarien dins d'aquesta línia estratègica:

11. Coordinació a l'hora de conèixer les dades disponibles per part dels diferents actors. Aquesta coordinació es podria portar a terme reunint a tots els actors que estan fent recerca, per tal de no repetir diagnòstics i, especialment, per no repetir enquestes. Per una banda, es constata que existeixen moltes dades i molta informació però no s'arriba a utilitzar ni aprofitar per generar coneixement (ex. dades fiscals i de producció). Per una altra banda, també tothom comparteix el fet de tenir que recórrer a fer enquestes per obtenir dades és un esforç que millor no duplicar. S'explica com s'estan obtenint dades de caps de bestiar i altres censos a través d'enquestes individuals.

4.5. T3.4. Divulgació i transferència de coneixement sobre la ramaderia extensiva

- **Sobre les accions proposades a les sessions territorials:**

Aquestes eren les accions que s'havien proposat a les sessions territorials relacionades amb aquesta línia estratègica³:

T3.4.1.	Transferència de coneixements i formació sobre bioseguretat en extensiu
T3.4.2.	Creació d'equips pluridisciplinats desvinculats de les feines més burocràtiques de la PAC, per fer transferència tecnològica, molta derivada de recerca i projectes europeus
T3.4.3.	Capacitació professionals per acompanyar la transició agroecològica

Durant la sessió, es van considerar les tres accions molt interessants i no es van fer comentaris.

- **Noves accions:**

³ Es tracta de mesures que en alguns casos agreguen propostes fetes a diferents sessions territorials, al tractar-se d'actuacions similars.

A continuació apareixen les accions noves proposades durant els debats en aquesta sessió i que encaixarien dins d'aquesta línia estratègica:

12. Promoció de la docència en ramaderia extensiva i herbívoria en veterinària, agrònoms i, especialment, en forestals.

4.7. T3.5. Investigació, desenvolupament i innovació en producció ramadera extensiva

- **Sobre les accions proposades a les sessions territorials:**

Aquestes eren les accions que s'havien proposat a les sessions territorials relacionades amb aquesta línia estratègica⁴:

T3.5.1.	Creació productes sinèrgics entre diferents activitats i la ramaderia extensiva (ex. pastor per un dia, el ramat al plat,...)
T3.5.2.	Estudis sobre la ramaderia i el canvi climàtic (beneficis com a segrestador de carboni, estratègies per adaptar les explotacions de ramaderia extensiva al canvi climàtic...).
T3.5.3.	Anàlisi de la qualitat del producte de la ramaderia extensiva.
T3.5.4.	Millora de les tecnologies per a un ús més eficient per part del sector de la ramaderia extensiva (ex. disseny d'aplicacions senzilles, que no comportin la impressió de documents i acompanyades de guies d'aprenentatge del seu ús)
T3.5.5.	Elaboració d'un glossari amb definicions precises sobre aspectes relacionats amb la ramaderia extensiva
T3.5.6.	Oferta de beques per fer estudis exhaustius sobre la fauna salvatge i les afeccions sanitàries

Durant la sessió, es van fer les següents aportacions a aquestes accions:

Codi Acció	Aportació/suggeriment
T3.5.2.	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha molts estudis, s'han d'utilitzar. • També s'han d'unificar criteris per veure quines publicacions o estudis s'han d'utilitzar. • Cal visibilitzar els resultats dels estudis, fent veure les parts positives de la ramaderia extensiva sobre el canvi climàtic en el sentit més ampli, des d'una posició de lobby o grup de pressió.
T3.5.3.	<ul style="list-style-type: none"> • Aniria vinculada a la T3.5.2.

⁴ Es tracta de mesures que en alguns casos agreguen propostes fetes a diferents sessions territorials, al tractar-se d'actuacions similars.



T3.5.6.	<ul style="list-style-type: none">• En comptes de parlar de beques, s'hauria de contemplar el finançament de projectes específics.• És important vincular a la gent jove, però l'acció hauria d'anar enfocada al finançament de projectes.
---------	---

- **Noves accions:**

A continuació apareixen les accions noves proposades durant els debats en aquesta sessió i que encaixarien dins d'aquesta línia estratègica:

13. Recolzament d'alguna línia de recerca centrada en oferta farratgera i qualitat a nivell de pastures mediterrànies i silvopastura.
14. Recolzament d'alguna línia de recerca centrada en l'aprofitament diferencial de cada espècie (i, en casos concrets, de cada raça). Això pot ajudar molt en l'ordenació del territori.

5. Priorització de les línies estratègiques

Abans de finalitzar la sessió, es va demanar a les persones participants que ens ordenessin les línies estratègiques d'aquest eix en funció del grau d'importància. Aquests son els resultats:

Ordena les línies estratègiques EIX T2 en funció de la seva importància

Mentimeter



**Pla Estratègic
per la ramaderia
extensiva
a Catalunya
2021-2030**





**Ordena les línies estratègiques EIX T3 en funció de
la seva importància**

Mentimeter



**Pla Estratègic
per la ramaderia
extensiva
a Catalunya
2021-2030**



9

21 de desembre de 2021